

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Охорони праці і навколишнього середовища»
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека»
(найменування кафедри)

Освітня програма: «Політологія»
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 052 – «Політологія»
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 05 – «Соціальна та поведінкові науки»
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: магістр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри охорони
праці і навколишнього середовища

Протокол №10 від 12.03.202 р.

м. Запоріжжя, 2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека, вибірково
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Нестеров Олександр Васильович
Контактна інформація викладача	(061)698-359, 0955984647, E-mail: voretzen1206@gmail.com (061)698-359, 0997070336, E-mail: zhuravelsergey87@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Предметна аудиторія кафедри
Обсяг дисципліни	Кількість годин: – 90, кредитів – 3, Розподіл годин: - денна ф.н. (лекції – 14, лабораторні – 14, інші види – 2, самостійна робота – 60); - заочна ф.н. (лекції – 4, лабораторні – 2, самостійна робота – 84) Вид контролю – диференційований залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Пререквізити: Вивченню дисципліни «Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека» передуює вивчення дисципліни – «Безпека життєдіяльності фахівця з основами охорони праці».</p> <p>Постреквізити: Знання здобуті при вивченні дисципліни «Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека» є обов'язковими при виконанні лабораторних та практичних занять з використанням спеціального і комп'ютерного обладнання (техніки), при проходженні виробничої (педагогічної) і переддипломної практики (стажування) та виконанні кваліфікаційної роботи.</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Вивчення дисципліни «Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека» надає можливість майбутньому фахівцю ознайомитись з нормативно-правовими документами в галузі безпеки, що дозволить йому при прийнятті рішень в майбутній діяльності враховувати необхідність забезпечення безпечних умов праці та заходи захисту робітників, населення та навколишнього середовища у повсякденній діяльності та в умовах надзвичайних ситуацій.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК08. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Результати навчання:</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни «Цивільний захист і охорона праці в галузі» студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проявляти здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - проявляти здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - проявляти здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово; - проявляти здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; - проявляти здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - проявляти вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; - проявляти здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; - вміти застосовувати критичне мислення, раціональну аргументацію, аналіз та синтез; - вміти застосовувати здобуті знання у професійній діяльності; - вміти вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у професійній комунікації; 	

- вміти визначати, формулювати та пропонувати шляхи вирішення професійних теоретичних і практичних проблем;
- вміти працювати в міжнародному контексті;
- вміти планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у встановлені роботодавцем терміни.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

- формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління безпекою праці (далі – БП) та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі;
- підготовка фахівців, здатних творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру та приймати продуктивні рішення у сфері цивільної безпеки (далі – ЦБ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу;
- підготовка фахівців, здатних забезпечувати культуру безпеки, впровадження новітніх технологій та проведення наукових досліджень.

5. Завдання вивчення дисципліни

- забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління безпекою (охороною) праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку;
- засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (далі – НС), побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Засвоївши програму навчальної дисципліни «Безпека праці на підприємствах в установах і організаціях та цивільна безпека» (далі – БППУО та ЦБ) майбутні магістри за відповідними напрямками підготовки, спеціальностями та освітніми програмами (спеціалізаціями) мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог БППУО та ЦБ та володіти наступними основними професійними компетенціями з БППУО та ЦБ для забезпечення реалізації вказаних завдань.

6. Зміст навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека» здійснюється за допомогою лекційних і лабораторних занять, індивідуальної роботи студентів під керівництвом викладача й самостійної роботи студентів.

З метою поглиблення вивчення дисципліни та набуття навичок і вмінь самостійних кваліфікованих розрахунків, аналізу та обґрунтування висновків у процесі вивчення дисципліни, студенти денної форми навчання виконують розрахунково-графічну роботу (РГР) з курсу ЦБ та дві семестрові модульні контрольні роботи (МКР): одну за матеріалами першого змістовного модулю «Безпека праці» і другу за матеріалами другого змістовного модулю «Цивільна безпека».

Студенти заочної форми навчання виконують дві письмові контрольні роботи самостійні (КРС): одну за матеріалами першого змістовного модулю «Безпека праці» і другу за матеріалами другого змістовного модулю «Цивільна безпека».

7. План вивчення навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма						Заочна форма			
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі		
		Лекції	Лабораторні заняття	Інші види занять	Індивідуальна робота студентів	Самостійна робота студентів		Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота студентів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 – «Безпека праці»										
Тема 1. Міжнародні норми та основні нормативно-правові акти України щодо БП	4	2	–	–	–	2	4	1	–	3
Тема 2. Безпека виробничого обладнання і виробничих процесів на підприємствах в установах і організаціях	12	2	–	–	6	4	12	1	–	11
Тема 3. Виробнича санітарія і гігієни праці на підприємствах в установах і організаціях	12	2	2	–	4	4	12	–	1	11
Тема 4. Особливості виробничої безпеки при експлуатації комп'ютерної техніки	4	2	–	–	–	2	4	–	–	4
Тема 5. Аналіз умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості праці	4	–	2	–	2	–	4	–	–	4
Тема 6. Електробезпека на підприємствах в установах і організаціях	6	–	2	–	2	2	6	–	–	6
Тема 7. Пожежна безпека на підприємствах в установах і організаціях	3	–	2	–	–	1	3	–	–	3
Разом за змістовим модулем 1	45	8	8	0	14	15	45	2	1	42
Змістовий модуль 2 – «Цивільна безпека»										
Тема 1. Законодавство України з питань ЦЗ	6	2	–	–	2	2	6	1	–	5
Тема 2. Система державного управління ЦЗ	6	2	–	–	2	2	6	–	–	6
Тема 3. Надзвичайні ситуації та їх вплив на безпеку населення України	10	–	4	2	2	2	10	–	–	10
Тема 4. Моніторинг та попередження небезпек, що можуть спричинити НС	8	–	2	–	2	4	8	–	–	8
Тема 5. Планування заходів ЦЗ при НС	6	2	–	–	2	2	6	1	1	4
Тема 6. Забезпечення заходів захисту в межах завдань ЄДС ЦЗ	6	–	–	–	4	2	6	–	–	6
Тема 7. Планування заходів і дій сил ЦЗ	3	–	–	–	2	1	3	–	–	3
Разом за змістовим модулем 2	45	6	6	2	16	15	45	2	1	42
Усього годин:	90	14	14	2	30	30	90	4	2	84

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає вивчення лекційних матеріалів, виконання лабораторних та практичних робіт, отримання індивідуального завдання. Кількість годин вказана в розділі 7. Графік консультативної допомоги та розклад контрольних заходів здобувач отримує на кафедрі.

9. Система та критерії оцінювання курсу

Оцінка якості засвоєння навчальної програми з дисципліни «Безпека праці на підприємствах, в установах і організаціях та цивільна безпека» включає поточний і рубіжний контроль успішності засвоєння матеріалів та складання підсумкового диференційованого заліку.

Для денної форми навчання поточний контроль передбачає проведення лабораторних занять, РГР з курсу ЦБ, рубіжний – двох письмових модульних контрольних робіт у формі тестів.

Для заочної та дистанційної форм навчання поточний контроль передбачає проведення лабораторних занять, рубіжний – двох письмових КРС.

До диференційованого заліку допускаються лише студенти, які виконали у повному обсязі усі види навчальних занять (практичні, лабораторні, РГР та МКР), передбачених робочою навчальною програмою, та які вони мали виконати під час відпрацювання навчального матеріалу.

Успішність засвоєння дисципліни визначається за допомогою рейтингової системи оцінювання.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми визначається за результатами диференційованого заліку, який проводиться письмово у формі тестів в два етапи: за матеріалами першого змістовного модулю «Безпека праці» і другу, за матеріалами другого змістовного модулю «Цивільна безпека», як середня.

Студент, який протягом семестру, до проведення підсумкового контролю, проявив старанність, своєчасно виконав та звітував з поточних та рубіжних навчальних завдань, може отримати відповідну позитивну підсумкову оцінку за результатами поточного та рубіжного контролю, тобто без складання підсумкового диференційованого заліку.

10. Політика курсу

Вимоги при вивченні навчальної дисципліни полягають в систематичному вивченні наданих матеріалів, сумлінній самостійній роботі та своєчасному виконанні контрольних заходів.